

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	34502 Біологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	34502
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Осташ Богдан Омелянович, Тимчій Аліна Анатоліївна, Дроздовська Світлана Богданівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	30.06.2020 р. – 02.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/AUTOVAL_UTAZIONE_di_PROGRAMMA_in_BIOLOGIA_per_PhD.pdf
Програма візиту експертної групи	https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Programma_della_Visita_di_Esperti.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Якісна, стабільна система підготовки здобувачів на третьому освітньому рівні, що дозволяє готувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з біології, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності. У закладі створене конкурентне академічне середовище, що дозволяє якісно реалізовувати наукову складову освітньо-наукової програми, проведення наукових досліджень здобувачів на сучасному науковому рівні, отримання ними суспільно важливих результатів. Спостерігається процес формування культури якості при незначних недоліках, що стосуються питань внутрішнього забезпечення якості освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Високий науковий рівень науково-педагогічних працівників, що викладають за програмою та керують науковими дослідженнями здобувачів. Докази значного публікаційного доробку як викладачів, так здобувачів програми. Системний підхід до розвитку матеріально-технічної бази, потужна лабораторна інфраструктура, сучасне наукове обладнання дозволяють повністю забезпечити наукові інтереси здобувачів та проведення досліджень на сучасному інноваційному рівні. Широкі можливості здобувачів для побудови індивідуальної освітньої траєкторії. Формування структури освітньо-наукової програми, вибір компонентів та змісту навчальних дисциплін відбувається з врахуванням тенденцій розвитку спеціальності та аналізу ринку праці. Систематична участь науково-педагогічних працівників ОНП та здобувачів у міжнародних програмах з наукового співробітництва та обміну, у проектній діяльності. Активна позиція здобувачів та їх участь у самоврядуванні, у роботі Ради молодих вчених.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Незначна інертність в процесах внутрішнього забезпечення якості освіти. Помірно невисока активність різних груп стейкгодерів в процесі перегляду програми. Рекомендуємо посилити роботу зі всіма категоріями стейкгодерів (здобувачі, НПП, роботодавці, академічна спільнота, випускники), шляхом їх регулярного усного, письмового або online опитування. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті не містить чітких описів процедур забезпечення якості освіти, що потребує доповнення існуючих прогалин. Рекомендуємо переглянути освітню складову ОНП щодо кількості кредитів, виокремлених на здобуття мовних компетентностей, зокрема іноземної мови та збільшити кількість аудиторних годин до 25% від загального освітнього навантаження, визначеного для дисципліни. Рекомендуємо створити силабуси, розробити та імплементувати положення про визнання результатів неформальної освіти, що дозволить підвищити студентоцентрованість програми. Також слід розробити та імплементувати положення про гаранта ОНП, яке дасть йому реальні важелі впливу на формування освітньої програми.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП має зрозумілі та чітко сформульовані цілі. Вони відповідають меті освітньої діяльності Університету, вказаній у Статуті http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/statut-22-02-17.pdf, в частині підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для наукових та освітніх установ за всіма рівнями вищої освіти; співпадають з основними напрямками розвитку Університету (освітні процеси, дослідження і інновації), відображеними у http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Development-strategic-plan_2018-2025.pdf та Положенні про наукову і науково-технічну діяльність http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Pologennya_09.09.2019.pdf в частині підготовки фахівця, здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної науково-дослідницької, науково-організаційної,

педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі біології. Цілі ОНП 2016 р. близькі за формулюваннями до цілей редакції ОНП 2018 р.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За доказами звіту самооцінюваннями та результатами бесіди із здобувачами встановлено, що цілі ОНП враховують інтереси здобувачів завдяки широкому каталогу вибірових компонентів ОНП, серед яких є дисципліни, дотичні до наукової тематики всіх аспірантів. Опитування здобувачів щодо ОНП проводилося двічі (у 2019 та 2020 рр.). https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Anketuvannya_aspirantiv_Vesna_Osin_2019.pdf https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Anketuvannya_aspirantiv_Febraio_2020.pdf . Думки зовнішніх стейкхолдерів були отримані у вигляді рецензій та відгуків на ОНП «Біологія» та під час засідань Координаційної Ради з комплексної програми «Біологічні, біомедичні проблеми життєдіяльності людини», до складу якої входять роботодавці. За результатами бесід із роботодавцями та академічною спільнотою розширено спектр компетентностей та ПРН. З метою врахування думок роботодавців щодо освітніх програм, їх потреб, внесення рекомендацій під час розроблення ОП або змін, 30.06.2020, за доказами, наданими менеджментом Університету, було затверджено положення про ради роботодавців у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://drive.google.com/drive/folders/1ah27Y6dyAYJvo5Q326nQLTCuWHf3AHVE> . Доказів усного опитування та анкетування роботодавців та НПП не отримано, тому ми рекомендуємо посилити роботу із всіма категоріями стейкхолдерів, шляхом їх усного та письмового опитування, додати до анкети опитування здобувачів питання щодо їх пропозицій формулювання цілей та ПРН ОНП, ввести здобувачів ОНП до робочої групи, відповідальної за формування та перегляд ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та ПРН базуються на аналізі ринку праці щодо дефіциту кадрів та враховують тенденції розвитку спеціальності. Освітня складова програми містить навчальні дисципліни, що відповідають сучасним трендам у науці загалом, та у біології зокрема: «Основи нанобіотехнології», «Сучасні проблеми біомедицини і фармакології», «Віроміка та біоінформатика», «Основи системної біології». Тематика дисертаційних робіт здобувачів свідчить про іноваційний характер досліджень: «Метилування ДНК при різних типах міжклітинних взаємодій (RIBE та TIBE EFFECT)», «Вплив функціоаналізованих С60фулеренів на запалення товстої кишки», «Особливості функціонування основних неймереж за умов реабілітації людини після уражень мозку» та інш. https://drive.google.com/file/d/15q-FBU63TiYj326WeYeXXTteo1or_Wlg/view?usp=sharing . Програма має чіткий галузевий контекст, відображений у фахових компетентностях. Під час спілкування з НПП встановлено, що при створенні та перегляді програми використано багаторічний досвід співпраці з іноземними закладами за міжнародними проектами, такими як Mevlana, проаналізовано ряд аналогічних вітчизняних та закордонних освітніх програм, таких як програми підготовки phd у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, Львівському національному університеті ім. І.Я. Франка.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти для третього рівня вищої освіти за спеціальністю 091, ПРН ОНП «Біологія» орієнтовані на дескриптори 9-го рівня НРК. Детальний аналіз та співставлення вимог НРК та програмних результатів навчання за ОНП у відомостях самоаналізу свідчать про розуміння менеджментом програми їх важливості для правильного формування та реалізації освітньої програми. Освітні та наукові компоненти програми дозволяють досягти ПРН у повній мірі. Вважаємо за доцільне при перегляді програми орієнтуватися на рекомендації МОН щодо стандарту вищої освіти на третьому освітньому рівні, зменшити кількість ПРН та узагальнити їх.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі та програмні результати навчання за ОНП «Біологія» враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності, результати аналізу ринку праці, галузевий контекст програми; відповідають місії та стратегії закладу. Активна робота Університету у галузі міжнародного співробітництва та науково-проектної діяльності дозволила сформулювати

цілі та ПРН з урахуванням досвіду іноземних закладів-партнерів. Програмні результати навчання сформовані у відповідності до вимог 9-го рівня Національної рамки кваліфікацій. Освітня та наукові складові ОНП дозволяють повністю досягнути ПРН.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Посилити роботу зі всіма категоріями стейкхолдерів (здобувачі, НПП, роботодавці, академічна спільнота, випускники), шляхом їх усного та письмового опитування. Проводити опитування стейкхолдерів щодо різних аспектів освітнього процесу за вказаною програмою, додати до анкети опитування здобувачів питання щодо їх пропозицій формулювання цілей та ПРН ОНП, ввести здобувачів ОНП до робочої групи, відповідальної за формування та переогляд ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Повна відповідність за підкритеріями 1.1. 1.3, 1.4, та часткова відповідність за підкритерієм 1.2. Виявлені недоліки є не суттєвими, що можна усунути в короткий термін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми складає 40 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства (Закону України «Про вищу освіту»).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз компонентів ОНП за змістом свідчить, що освітня програма містить всі необхідні чотири складові, що відповідає Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах. Обсяг дисциплін спеціальності складає 12 кредитів (8 кредитів ЄКТС – обов'язкові компоненти (Біологічні студії, Новітні тренди у біології); 4 кредити ЄКТС – вибіркові компоненти з переліку 2); обсяг загальнонаукових дисциплін складає 7 кредитів; обсяг дисциплін, що забезпечують набуття універсальних навичок дослідника - 14 кредитів ЄКТС (10 - асистентська педагогічна практика; 4 – вибіркова дисципліна із переліку 1), що відповідає вимогам Порядку. Обсяг мовних дисциплін – 3 кредити ЄКТС, що менше встановлених Порядком вимог (8 ЄКТС). При врахуванні того факту, що ОК 05 «Новітні тренди у біології» викладаються англійською мовою, обсяг мовних дисциплін складає 6 кредитів. Рекомендуємо збільшити мовну складову програми та ввести додаткові дисципліни, що забезпечують універсальні навички дослідника (наприклад, які стосуються проектної діяльності), при одночасному зменшенні кількості годин на педагогічну практику. Рекомендуємо врахувати побажання здобувачів, представлені на сайті https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Recensioni_per_Programma_Nuova.pdf ОНП складають логічну систему, що відображена у структурно-логічній схемі програми. Обов'язкові компоненти програми дозволяють досягнути всіх ПРН, про що свідчить аналіз матриці (п.5). Наукова складова програми, у вигляді індивідуального плану наукової роботи, відображена у індивідуальних планах виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії <https://drive.google.com/file/d/1RtJ9tnfAAwOMXPTafp05dLlj71-1Dg4P/view?usp=sharing> ; <https://drive.google.com/drive/folders/1DUB3R8aM5zD09xLihUXxqvfMFTO8qZMT?usp=sharing> . Програма в цілому здатна забезпечити якісний науковий результат у формі дисертаційного дослідження. ОНП містить ОК6 і ОК7, які не є освітніми компонентами, а формами атестації здобувачів. Рекомендуємо переглянути необхідність комплексного іспиту зі спеціальності, оскільки він створює додаткове навантаження на здобувачів, а кожний компонент програми має власну форму атестації.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Теоретичний зміст освітніх компонентів, об'єкти, методи вивчення, технології освітньої та наукової складових ОНП «Біологія» відповідають предметній області заявленої спеціальності, а саме ОНП спрямована на фундаментальні та прикладні науково-дослідні роботи, аналіз, проектування, інноваційні підходи до вирішення комплексних проблем у галузі біології; будову, функції та процеси життєдіяльності, систематику, методи дослідження біологічних систем на різних рівнях організації. ОНП передбачає вивчення обов'язкових дисциплін "Філософія науки та інновацій", "Біологічні студії (наукові семінари за темами дисертаційних досліджень)", "Новітні тренди в сучасній біології", "Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)" та проходження асистентської педагогічної практики, що є необхідними для формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей за даною спеціальністю. У програмі тісно поєднане теоретичне навчання та наукова робота, що передбачає використання лабораторного обладнання, високотехнологічних аналітичних приладів та необхідного технічного і програмного забезпечення, сучасного наукового обладнання, обчислювальної та мультимедійної техніки, комп'ютерних програм, доступу до необхідних Інтернет-ресурсів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії за програмою створюється за рахунок вільного вибору освітніх компонентів з-поміж широкого спектру основних та суміжних дисциплін, завдяки можливості виконувати наукові дослідження згідно з вибраною науковою тематикою за індивідуальним планом роботи; шляхом отримання персонального методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника та інших фахівців; завдяки індивідуальному вибору академічних та інших установ, де можна спільно проводити окремі наукові дослідження на високому науково-методичному рівні на підставі договорів про співпрацю в сфері наукової та освітньої діяльності, завдяки навчанню за програмами академічної мобільності https://drive.google.com/file/d/1F3JoG6BehltVvP4A_EY5-gbplyH7QIZa/view?usp=sharing. Процедура вибору дисциплін здійснюється згідно Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Poriadok_vyboru_dyscopylin_03_12_2018.pdf Вибіркова частина програми представлена широким спектром дисциплін, що об'єднані у 2 переліки. Переліки відрізняються за змістом та способом формування. До першого переліку відносяться дисципліни, що сфокусовані на формуванні навичок дослідника та додаткових навичках, до переліку 2 належать вузькоспеціалізовані дисципліни, дотичні до досліджень здобувачів <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/robochi-prohramy.html> Вибіркові дисципліни складають 12 кредитів (30% від загального обсягу ОНП, що є достатнім за кількістю. Здобувачі пишуть заяви на вільний вибір дисциплін протягом першого року навчання, хоча термін подачі заяв чітко не встановлений https://drive.google.com/file/d/1F3JoG6BehltVvP4A_EY5-gbplyH7QIZa/view?usp=sharing.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка за ОНП «Біологія» реалізується у вигляді асистентської педагогічної практики і регламентується Положенням про асистентську педагогічну практику аспірантів ННЦ «Інститут біології та медицини» https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Polozhennya_pro_acudentcku_praktyku.pdf і передбачає 102 години аудиторних занять (300 кредитів ЄКТС) https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/o_Asistentskaya_Praktika.pdf Основними документами про проходження практики є звіт <https://drive.google.com/file/d/1w8md4MaNdKla8QL48aSMxvVRB-RYtxau/view?usp=sharing> та журнал асистентської практики <https://drive.google.com/file/d/1MvbEiOKR7s9LYSxRoLAN4VYvGxLoyMds/view?usp=sharing> За результатами бесід з НПП та здобувачами спостерігається високий рівень задоволеності результатами асистентської практики. На думку експертної групи загальне педагогічне навантаження на цей освітній компонент (10 кредитів ЄКТС, 300 год) є надмірне.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Високий рівень розвитку та набуття здобувачами соціальних навичок, їх задоволеність процесом формування soft skills протягом навчання за програмою, підтверджено у спілкуванні як зі здобувачами, так і випускниками минулих років. Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок сприяє вивченню дисциплін "Професійно-педагогічна компетентність викладача ВНЗ", "Психологія спілкування", "Soft skills (англійською мовою)", "Біологічні студії (наукові семінари за темами дисертаційних досліджень)", педагогічна асистентська практика та інші. Здобуття

мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою забезпечується під час вивчення англійської мови в курсі "Академічне письмо англійською мовою.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 091 Біологія не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Згідно Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (с.39) обсяг часу, що відведений для самостійної роботи за освітньо-науковим ступенем доктора філософії становить від 75 до 85% http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf . Згідно аналізу, виконаного у відомостях самооцінювання обсяг аудиторної роботи становить 15%, а самостійної роботи – 85%. Рекомендуємо збільшити аудиторне навантаження дисциплін відповідно до Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітніх програм (додаток Рекомендації для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти, с.11), де вказано, що аудиторне навантаження дисциплін, які пропонуються на третьому рівні вищої освіти, повинно бути не меншим, ніж 1/4 від загального освітнього навантаження, визначеного для цієї дисципліни. Вказані зміни не будуть суперечити Положенню Університету.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою не здійснюється

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОНП «Біологія» відповідає предметній області спеціальності, програма має логічно побудовану та чітку структуру. Зміст освітніх компонентів та наукової складової дозволяють здобувачам досягнути програмних результатів навчання. Здобувачі мають широкі можливості для побудови індивідуальної траєкторії та вільного вибору дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендуємо врахувати побажання здобувачів, представлені на сайті і збільшити мовну складову програми, урізноманітнити перелік обов'язкових компонентів складової універсальних навичок дослідника за рахунок зменшення кількості годин на педагогічну практику. Рекомендуємо збільшити кількість годин аудиторного навантаження дисциплін до 25% від загального освітнього навантаження для дисципліни та переглянути необхідність комплексного іспиту зі спеціальності, оскільки він створює додаткове навантаження на здобувачів, а кожний компонент програми має власну форму атестації.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Повна відповідність за підкритеріями 2.1., 2.3, 2.4, 2.5, 2.6. та часткова відповідність за підкритеріями 2.2. та 2.8.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Біологія» є чіткими, прозорими, не містять дискримінаційних положень. Розміщені на сайті ННЦ «Інститут біології та медицини». <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/umovu-priyomu.html> Протоколи засідань екзаменаційної комісії зберігаються в особистих справах здобувачів та надані експертній групі для перевірки <https://drive.google.com/file/d/1rrQQJYSGl9plZCvGK-mysiaNh-5XLYGN/view?usp=sharing>; <https://drive.google.com/file/d/1rrQQJYSGl9plZCvGK-mysiaNh-5XLYGN/view?usp=sharing> . Конкурсний відбір здійснюється на основі наявності у вступника освітнього ступеня магістра та вступних іспитів. При складанні вступного іспиту з іноземної мови особам, які раніше отримали сертифікат про володіння іноземною мовою на рівні, не нижче B2, комісія може зараховувати його як результат вступного випробування. Вступний іспит з іноземної мови є кваліфікаційним, і оцінюється за двобальною шкалою: «склав»/«не склав». Вступники подають список опублікованих наукових праць і винаходів за які нараховується додатковий бал. Конкурсний відбір проводиться за конкурсними балами, які розраховуються як сума балів отриманих під час складання вступних іспитів зі спеціальності та додаткових балів, нарахованих за навчальні та наукові досягнення. Позитивною практикою програми є ретельний добір наукових керівників, що відбувається шляхом моніторингу показників їх наукової та педагогічної діяльності, що встановлено у бесіді із представниками сервісних підрозділів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому враховують специфіку освітньої програми та спеціальності. Вступники здають вступний іспит із спеціальності. Програма іспиту розміщена на сайті. https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Programa_Vstupnogo_Ispytu_Biology_PhD.pdf . Особа може вступити на навчання за ОНП на основі ступеня магістра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань. Такий факт підтверджено у бесіді із здобувачами. Програма додаткових іспитів також розміщена на сайті Інституту. https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Programa_Dodatkovogo_Ispytu_Biology_PhD.pdf Вступники готують дослідницьку пропозицію, яка ґрунтується на їх власних наукових інтересах в сфері біології і враховує наукову тематику Інституту. Всі дослідницькі пропозиції зберігаються в особистих справах здобувачів і надані експертній групі на перевірку https://drive.google.com/file/d/1Bc2Drk9AB2Hz7R4VArSXrTkq_UxmKjKB/view?usp=sharing.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

бесідах із гарантом, здобувачами та НПП та у процесі аналізу відомостей самооцінювання встановлено, що визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, відбувається згідно Правил прийому на навчання (http://asp.univ.kiev.ua/doc/VSTUP_2019/Aspirantura_2019.pdf) за освітньою програмою, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk); Наказу Ректора від 12.07.2016 року за №603-22 «Про затвердження Порядку проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg). Доступність учасників освітнього процесу до документів , що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, забезпечується розміщенням їх на веб-ресурсах Університету та ННЦ «Інститут біології і медицини». З здобувача скористались правом академічної мобільності та стажувалися у закордонних закладах. Наукове стажування зараховувалося під час виконання наукової складової аспірантів. https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Conferences_di_NNC_IBM.xlsx.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у процесі навчання за вказаною програмою не застосовується. Менеджмент Університету очікує на затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Процедура вступу та академічної мобільності є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують специфіку програми. Ретельний добір наукових керівників шляхом моніторингу показників їх наукової та викладацької діяльності

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендуємо ЗВО розробити окремий документ, у якому чітко регламентуються процедури врахування результатів навчання, отриманих у інших закладах освіти та під час академічної мобільності та положення про врахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, мають індивідуальний характер у відповідності до наукової тематики досліджень здобувачів. У ході зустрічей з НПП встановлено, що під час викладання дисциплін застосовується проблемно-орієнтоване навчання, спрямоване на набуття здобувачами загальних та фахових компетентностей, на оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною і іноземною мовами. Зміст, форми і методи навчання викладені у робочих програмах дисциплін <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/robochi-prohramy.html>. Результати моніторингу рівня задоволеності аспірантів навчанням за ОНП представлені на сайті https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Anketuvannya_aspirantiv_Vesna_Osin_2019.pdf. Рекомендуємо долучити до анкетування здобувачів питання щодо задоволеності методами навчання. Всі робочі програми затверджуються на засіданнях науково-методичної комісії Інституту <https://biology.univ.kiev.ua/about-ibmknu/naukovo-metodychna-komisija/napriamy-diyalnosti.html>. У таблиці з методи навчання наведені не цілком коректно, замість них вказано види занять. У бесідах з стейкхолдерами встановлено, що НПП надається можливість творчо наповнювати і змінювати зміст дисциплін і програм, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, самостійно обирати форму вивчення окремих тем. Академічна свобода здобувачів досягається шляхом надання їм: права вільно обирати форму навчання і теми дисертаційних робіт; права на академічну мобільність (у т.ч. міжнародну) і вибір потрібних компонентів освітньої програми; право брати участь в удосконаленні ОНП і формуванні індивідуального навчального плану.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У бесідах зі здобувачами та НПП підтверджено, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається здобувачеві одразу після вступу на установчих зборах аспірантів і на початку викладання дисциплін. Ця інформація міститься у робочих програмах навчальних дисциплін <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/robochi-prohamy.html>. У розмові з представником навчально-методичної комісії з'ясовано, що структура робочої програми розроблялася на загальноуніверситетському рівні і декілька разів змінювалась, і зараз містить всю інформацію стосовно освітнього компонента, тому потреби у розробці окремого документа (силабуса) немає.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У процесі реалізації ОНП «Біологія» навчання тісно поєднане із дослідженнями. У розмовах із викладацьким складом та здобувачами з'ясовано, що під час викладання вибіркокових дисциплін з переліку 2 проводяться лабораторні заняття, спрямовані на оволодіння методами, необхідними здобувачам при виконанні дисертаційного дослідження

https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/2_Intedrdisciplinary_Problems_of_Biochemistry.pdf. В межах освітніх компонентів, зокрема у «Біологічні студії», здобувачі проводять наукових пошук та аналіз методів та літератури з тематики дисертаційних досліджень. https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/o_Biologichni_Studii.pdf Аспіранти залучені до реалізації держбюджетних, грантових наукових досліджень з якими співпадає тематика їх дисертаційних досліджень <https://drive.google.com/drive/folders/1QxbNTWveM2y5P2PurBgpFSwqjCVvC4o?usp=sharing> <https://drive.google.com/file/d/19PQdDmTADoQLDv12wE3mXP5LVdCSArTp/view?usp=sharing>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз робочих програм дисциплін дозволив виявити, що зміст освітніх компонентів ОНП регулярно оновлюється, вносяться зміни і корективи, враховуючи тенденції розвитку спеціальності, результати передових наукових досліджень галузі, сучасних наукових тенденцій у біології, згідно наукових інтересів здобувачів. Оновлення змісту освітніх компонентів здійснюється шляхом внесення змін у робочу програму навчальної дисципліни. Робоча програма розробляється провідним викладачем для кожної навчальної дисципліни відповідно до навчального плану і ОНП та розглядається науково-методичною комісією Інституту <https://biology.univ.kiev.ua/about-ibmknu/naukovo-metodychna-komisiia/napriamy-diyalnosti.html>.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Високий рівень активності менеджменту програми та НПП щодо залучення здобувачів до міжнародної наукової спільноти. За ОНП навчаються 2 іноземні здобувачі. Аспіранти залучаються до участі у міжнародних конференціях https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Conferences_di_NNC_IBM.xlsx, приймають участь у міжнародних наукових проектах, таких як CRDF, та Mevlana <https://drive.google.com/file/d/19PQdDmTADoQLDv12wE3mXP5LVdCSArTp/view?usp=sharing>, приймають участь у програмах академічної мобільності https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Mobilnost_Aspirantiv_NNCIBM_2016-2019.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Високий рівень активності керівництва програми та НПП щодо інтернаціоналізації програми та залученні здобувачів до міжнародної наукової спільноти Тісне поєднання навчання та досліджень. Якісний зміст робочих програм навчальних дисциплін та система їх формування

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатній зв'язок із внутрішніми стейхолдерами. Додати при опитуванні здобувачів питання щодо задоволеності методами навчання. Проводити опитування НПП щодо принципів академічної свободи. Рекомендовано створити силабуси, оскільки вони чітко орієнтовані на здобувача, відповідають вимогам студентоцентричності, не містять

надлишкової інформації, зрозумілою здобувачам мовою описують вимоги до них та політику курсу, методи навчання та детальну оцінку кожного виду виконаної роботи.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Повна відповідність за підкритеріями 4.3., 4.4. та 4.5. Часткова відповідність за підкритеріями 4.1. та 4.2.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ході проведених зустрічей здобувачі вищої освіти та НПП підтвердили, що критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими та відповідають вимогам зазначених у Положенні про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>. Із критеріями оцінювання здобувачів вищої освіти ознайомлює викладач безпосередньо перед початком викладання дисципліни, також оцінювання описане в робочих програмах котрі розміщені на веб – сайті ННЦ «Інститут біології та медицини» у відкритому доступі <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/robochi-prohramy.html>.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 091 Біологія не затверджений. Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертації доктора філософії. Аспіранти складають комплексний підсумковий іспит зі спеціальності, який проводить екзаменаційна комісія, що на думку експертної групи створює додаткове навантаження на здобувачів, оскільки за кожним освітнім компонентом, згідно ОНП, проводиться своя форма атестації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у ЗВО визначені. Вони чіткі та доступні, забезпечують об'єктивність. Чітко визначені процедури, оскарження результатів та їх повторного проходження. Правила дотримуються під час реалізації ОНП. Докази: порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>; Етичний кодекс університетської спільноти <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>, результати опитування здобувачі, бесіди із НПП та адміністрацією.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО проводить роботу щодо формування цінностей політики та процедури академічної доброчесності відносно до всіх учасників освітнього процесу. Формами цього є введення до змістовного наповнення ОК ОНП тем з проблем

академічної доброчесності та навичок академічного письма (Філософія науки та інновації). Дисертаційні роботи здобувачів перевіряються на доброчесність централізовано в науково-консультаційному центрі ЗВО за програмами unichек.com. Також в ЗВО існують заходи щодо запобігання та протидії корупції: <http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p4>. Кожний інститут має науково-методичну комісію, котра переглядає документацію та надає рекомендації щодо публікування усіх видів робіт. Докази: Положення про систему виявлення та запобіганням академічного плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Regulat_plagiary_2020.pdf; Антикорупційна програма Київського національного університету імені Тараса Шевченка http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antikoruptsiyna_prohrama.pdf; Положення про науково-методичну комісію Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В КНУ існує дієва практика перевірки наукових робіт здобувачів ОНП з використанням антиплагіатного програмного забезпечення Unichек. ЗВО здійснює заходи, спрямовані на популяризацію академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, НПП та здобувачів КНУ. Наявна практика створення науково-методичних комісій, що відповідають за якість освіти і науки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано переглянути необхідність проведення комплексного іспиту зі спеціальності

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом відповідність; недоліки не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладання ОК ОНП забезпечується викладачами, що мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію, що підтверджується темами захищених ними докторських та кандидатських дисертацій, діючою практикою підвищення кваліфікації НПП та рівнем наукової активності, високим рейтинговим місцем НПП та рівнем цитуванням публікацій викладачів КНУ. Докази: рейтинг НПП <http://science.univ.kiev.ua/research/analytics/ratingfaculty.php>; інформація стосовно кваліфікації НПП <https://drive.google.com/file/d/1qToWhUc3Rb4i03LhtoIGH4emDq0bvuvv/view?usp=sharing>

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Добір викладачів для реалізації цілей і завдань ОНП, відбувається з урахуванням рівня професіоналізму викладачів та спроможності забезпечити викладання, результатом якого буде досягнення цілей ОНП. ЗВО продемонструвало, що прозорість процедури добору кадрів є інститутською практикою, на сайті ЗВО у відкритому доступі наведений перелік документів <http://senate.univ.kiev.ua/?p=64>. Враховуються курси підвищення кваліфікації (1 раз на 5 років), стажування, сертифікат з англійської мови, кількість публікацій внесених до наукометричних баз Scopus, Web of Science тощо. Разом з цим критерії добору зафіксовані у положенні «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://senate.univ.kiev.ua/?p=184> Доказ: зустріч з гарантом НПП; зустріч з адміністративним персоналом.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ході розмови з гарантом ОНП та роботодавцями підтверджено існування практики залучення роботодавців до організації освітньої і наукової діяльності, а також до роботи у складі екзаменаційних комісій на умовах погодинної оплати їх праці. В Інституті функціонують три спеціалізованих ради із захисту дисертацій з правом розгляду докторських дисертацій. До складу Рад котрі функціонують в університеті входять науково-педагогічні працівники КНУ і науковці провідних академічних науково-дослідних інститутів, які є представниками головних роботодавців для випускників аспірантури. В Університеті також існує Координаційна Рада з комплексної наукової програми "Біологічні, біомедичні та біоекологічні проблеми життєдіяльності людини", в яку входять представники потенційних роботодавців (Інститут біохімії ім.О.В. Палладіна НАН України, Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології НАН України). На обговорення та захист дисертаційних робіт, що відбувається на засіданнях спеціалізованих рад в ННЦ «Інститут біології і медицини», запрошуються представники організацій та підприємств роботодавців. Експертам були надані рецензій від роботодавців <https://drive.google.com/drive/folders/1bQETdFiExAtDAYla9rL47-eurja983Ei>, які підтверджують залучення роботодавців. Позитивною практикою, що реалізується в Університеті є створення рад роботодавців та затверджено положення щодо їх діяльності <https://drive.google.com/drive/folders/1ah27Y6dyAYJvo5Q326nQLTCuWHfzAHVE>.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіонали-практик залучаються до аудиторних занять в рамках реалізації ОНП. А саме Чехун В.Ф. - директор Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології НАН України, академік НАН України, професор, доктор мед. наук. є одним із викладачів який викладає обов'язкову дисципліну для здобувачів «Філософія науки та інновацій». Доктор біологічних наук, завідувач лабораторії імунології, заступник директора з наукової роботи Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України Колибо Д.В. викладає дисципліну за вибором аспірантів "Молекулярна імунологія". Випускниця аспірантури Інституту кандидат біологічних наук Оксана Берник, яка на цей час працює в приватній Інноваційній клініці «Спіженко» на посаді завідувача клініко-діагностичної лабораторії, викладає окремі курси з медичної біохімії та лабораторної діагностики і надає консультації студентам і аспірантам. Докази: зустріч з роботодавцями, випускниками.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО існує система професійного розвитку викладачів та положення, що регламентує цю процедуру. В положенні описані механізм оплати, умови і процедура визнання результатів підвищення кваліфікації. Програма підвищення кваліфікації/стажування відповідає змісту навчальних дисциплін, що викладають НПП. Експерти констатують результативність цієї системи. Докази: Положення «Про організацію та проведення підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників ННЦ «Інститут біології та медицини»» https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_pidvyschennia_kv_alifikazii_naukovo_pedagogichnyh_ta_pedagogichnyh_prazivnykiv.pdf

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО існує система матеріального/морального заохочення викладачів до професійного зростання та досконалості у викладанні: преміювання, нагородження грамотами, направлення на стажування, визначення кращих за професіями засобом рейтингування, конкурс «Кращий викладач року» тощо. НПП та здобувачам програми доступні курс навчання іноземної мови та складання іспиту на рівні С1-В2, участь в університетських, вітчизняних та міжнародних конференціях, публікації статей у журналах наукометричних баз Scopus, Web of science, оформлення та підтримка патентів, що підтверджено на зустрічах із адміністрацією, НПП, здобувачами, випускниками.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Системна підтримка адміністрацією ЗВО професійного розвитку, викладацької майстерності НПП та здобувачів вищої освіти. Високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, що забезпечують реалізацію ОНП. Залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять в рамках реалізації ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Якість реалізації ОНП за критерієм Людські ресурси є відмінною

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

До фінансових ресурсів, що “живлять” цю ОНП, належать цільові кошти, які КНУ виділяє на придбання вартісного обладнання; низка наукових проектів МОН України (8 за період, що акредитується), більше 10 грантів ДФФД, Українського антарктичного центру, міжнародних фондів, таких як CRDF, NATO і Mevlana (див. <https://drive.google.com/drive/folders/1XWzET5NLIWpWf4TpeahiGMZKO82fpqwh>; також звіт про наукову роботу за 2019 р, зі стор. 10 - <http://science.univ.kiev.ua/upload/%Do%97%Do%B2%D1%96%D1%82%202019.pdf>). З цих грантів закупаються реактиви і, за змоги, прилади. За кошти КНУ в останні роки придбано вартісні прилади – апарат Усінга для вивчення проникності мембран (близько 1 млн грн) та проточний цитометр. Аспіранти є виконавцями тем з оплатою. Дуже розвинута лабораторна база ОНП, вона дає змогу виконувати дослідження з використанням сучасних приладів. Створений віртуальний центр колективного користування, з допомогою якого аспіранти можуть знайти необхідне їм приладдя. До послуг аспірантів також ресурси і база ботсаду ім. Фоміна, Канівського заповідника, віварію, зоологічного музею. Лекційні заняття проводяться у сучасних приміщеннях, оснащених медіа-проекторами. Крім суто науково-освітньої інфраструктури, аспірантам доступні гуртожитки, спортивні майданчики та гуртки для дозвілля, все в доброму стані. Більше про лабораторну і побутову інфраструктуру – див. http://qntum.kiart.in.ua/n___36ovideo/biology/. У розмові з аспірантами з'ясовано, що їм доступне обладнання академічних інститутів, з якими співпрацюють їхні наукові керівники. Наукова бібліотека КНУ дає вільний доступ до реферативних й наукометричних баз Scopus, WoS, а також повнотекстовий доступ до 300 журналів Springer-Nature (з локальної мережі університету, що є в бібліотеці і всіх корпусах) - <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/onlinedb/springer.php3>. Читальні зали бібліотеки є поблизу головного корпусу КНУ, в приміщенні ННЦ на вул. Глушкова, і в гуртожитках. Згідно інформації, наданої заст. директора бібліотеки Каневською С.О., у фондї є доступ до близько 100 вітчизняних журналів медичного і біологічного профілів; однак наголос наразі роблять на розширення саме доступу до онлайн-журналів та ресурсів. Також, на веб-сторінці ОНП при ННЦ ІБМ є електронна книжкова полиця, де викладено матеріали низки курсів (<https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/knyzhkova-polytsia.html>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Згадані вище лабораторна та бібліотечна інфраструктури є до послуг аспірантів на безоплатній основі. Також, на сайті бібліотеки зібрано колекції веб-посилань на безкоштовні колекції наукових публікацій (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/elresurs.php3>). Усі читальні зали, навчальні корпуси та гуртожитки обладнані вільним WiFi доступом до інтернету, що відкриває зручний доступ до наукової літератури, співпраці чи викладання в онлайн-форматі. При ННЦ також діють кілька комп'ютерно-обчислювальних центрів, якими можна користуватися для потреб комунікації чи виконання складних обчислювальних робіт. На сайті ННЦ розміщується інформація про всі навчальні і наукові заходи (лекції, конференції, складання іспитів тощо), які важливі чи цікаві аспірантам (див. зокрема: <https://biology.univ.kiev.ua/news/announcements-of-events.html>)

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Усі лекційні та лабораторні приміщення перебувають у відмінному стані і не викликають застережень щодо їхньої безпечності (див. http://qntum.kiart.in.ua/n____360video/biology/). Аспіранти проходять інструктаж з техніки безпеки праці, про що свідчать відповідні записи в журналах безпеки життєдіяльності, наданих гарантом програми. У розмові з сервісними службами з'ясовано, що повірка і калібрування усіх приладів здійснюється за рахунок накладних видатків науково-дослідних тем керівників аспірантів. Це суттєвий фактор, який дає змогу стабільно підтримувати прилади у справному (а отже безпечному) стані. Здобувачами підтверджено також, що санітарно-гігієнічний стан гуртожитків відповідає нормам. При університеті є клініка (<http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/uc/>), Інститут психіатрії, що відкриті для аспірантів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Аспірантам надається різнобічна і ґрунтовна підтримка з моменту, коли вони вступили на цю ОНП. На вступному занятті аспірантів (що зазвичай провадить представник ректорату разом з представниками відділу аспірантури) ознайомлюють з правилами ОНП, наявними службами, правами і обов'язками. Рада молодих вчених (<http://rmp.knu.ua/>) проводить в жовтні захід під назвою "Абетка для аспірантів", де знайомить з низкою служб і сервісів університету – НДЧ, академічної мобільності, вченим секретарем, який далі ознайомлює з правилами академічної доброчесності (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/170-abetka-dlya-aspirantiv>). РМУ і відділ аспірантури (<http://asp.univ.kiev.ua/>) є вихідним джерелом інформації на всі питання аспіранта щодо академічних відпусток чи інших форм переривання навчання в аспірантурі. Відділи міжнародних зв'язків та відділ академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/?p=2904&lang=uk>) через заступників деканів з наукової роботи доносить інформацію про наявні стипендіїні можливості. Наукове товариство студентів та аспірантів (<http://ntsa.univ.kiev.ua/>) є інформаційним порталом, що знайомить з питаннями наукової діяльності, наукометрії, пошуку грантів та низки соціальних й наукових ініціатив. Центр іноземних мов надає можливість отримання сертифікату знання англійської мови рівня B2, є суттєві знижки для працівників КНУ (<https://langcenter.knu.ua/ciny/>). У розмові з викладачами з'ясовано, що є прецеденти відшкодування витрат на конференції для аспірантів. Опитування аспірантів виконує соціологічна лабораторія КНУ, в яких з'ясовується їхня думка про всі аспекти ОНП. Це підтверджено самими здобувачами і докази такого опитування також надано гарантом ОНП, див. перше веб-посилання в п. 7.1. Для задоволення соціальних й спортивних інтересів аспірантів є спорткомплекс, мистецький центр, можливі участь в КВК, музичних гуртках, наукових гуртках (див. лінк №2 у п. 7.1). З питань щодо подальшого працевлаштування аспіранти можуть звернутися в службу працевлаштування - <http://job.univ.kiev.ua/>. Є психологічна служба в яку кожен здобувач може анонімно звернутися - <https://www.facebook.com/psy.service.knu>.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За цією ОНП здобувачів з особливими освітніми наразі немає. В КНУ втілюється в життя програма інклюзивної освіти "Університет рівних можливостей", яка покликана забезпечити рівні умови доступу для всіх учасників навчального процесу (<http://www.univ.kiev.ua/ua/geninf/equal-opportunities/>). Згідно цієї програми особам з особливими потребами надається супровід і можливість занять у спеціально обладнаних лабораторіях; можливе формування окремого графіку занять. Щодо цієї ОНП і корпусу, де вона реалізується (ННЦ ІБМ), то впровадження в ньому безбар'єрного середовища продовжується. Наявні великі вантажні ліфти, але наразі немає пандусу до фойє; тому доступ осіб з особливими потребами відбувається з допомогою супроводжуючого персоналу.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Вирішення конфліктних ситуацій в КНУ регламентує низка документів, які згадані у звіті з само оцінювання, з них наріжним є Етичний кодекс - <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>. Це засадничий документ, що охоплює всі види академічної недоброчесності, й інших конфліктів – корупції, дискримінаційних та корупційних дій, сексуального домагання. Будь-який член академічної спільноти може виступити зі скаргою про певний конфлікт, розгляд якої відбувається на постійній Комісії з етики. Висновки останньої мають рекомендаційний характер для керівництва КНУ, що приймає остаточне рішення. Велику увагу звертається на попередження корупційних проявів – зокрема є окрема телефонна лінія для повідомлення про такі явища - <http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p1>. У розмові зі здобувачами з'ясовано, що вони добре поінформовані про важливість академічної доброчесності і процедури з вирішення конфліктних ситуацій. Наразі на цій ОНП конфліктних ситуацій не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО доклав значні зусилля для створення потужної лабораторної інфраструктури, що використовується аспірантами для провадження досліджень. Спостерігається сталість фінансування – за рахунок як національних та міжнародних грантів - що дає змогу постійно купувати необхідні витратні матеріали для досліджень. У ЗВО є системний підхід до розвитку матеріально-технічної бази – про це зокрема свідчить створення при НДЧ окремого проектного відділу, покликаного сприяти у написанні науковцями запитів на фінансування. Це краща практика, яка заслуговує ширшого запровадження. Далі, ЗВО надає до послуг аспірантів широке меню для задоволення своїх соціальних, творчих й спортивних інтересів. Практикується усебічне інформування аспірантів про усі необхідні сервіси і служби, які можуть стати їм у пригоді в реалізації своїх потреб в межах ОНП – від моменту вступу і до етапу пошуку роботи по закінченні аспірантури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Завершити формування безбар'єрного простору.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Навчання через дослідження є ключовим елементом PhD рівня освіти. В цьому контексті ЗВО (зокрема викладачі і наукові керівники) демонструє кращі практики, які створюють для аспірантам дуже сприятливе середовище для особистісного та фахового зростання. Це насамперед сучасна, розвинута лабораторна база; велика кількість грантів для придбання реактивів; широка, постійна й усебічна інформаційна підтримка з усіх аспектів ОНП; солідна побутова і рекреативна бази. Висловлена рекомендація щодо поліпшення доступу для осіб з особливими потребами – незначна, на нашу думку. До моменту встановлення пандусу таким особам доступ до приміщення буде реалізовано за допомогою супроводжуючих осіб.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентується Положенням «Про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (введене в дію Наказом ректора від 31 серпня 2018р. за №716-32) (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). У ЗВО створено сектор моніторингу якості освіти КНУ, який є підрозділом Науково-методичного центру організації освітнього процесу КНУ. http://nmc.univ.kiev.ua/docs/TSNUK_sector_monitoringu.PDF. Створене та затверджене Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників https://drive.google.com/file/d/1gpx8A2kdoHr_enEmYmMg6OGP9R3ql6j/view?usp=sharing, у якому передбачається вибіркоче опитування здобувачів третього рівня вищої освіти (аспірантів) факультетів та інститутів Університету, як правило, раз на рік за наказом ректора або проректора з науково-педагогічної роботи (навчальна робота). Метою опитування є вивчення думки студентів про різні аспекти (студентського) життя в університеті а також, зокрема, моніторинг оцінок студентами наступного: рівня власної задоволеності різними аспектами освітнього процесу в університеті, на факультеті або в інституті; умов навчання в університеті; якості освіти в університеті; власних перспектив на ринку праці; матеріально-технічного забезпечення, позаакадемічної підтримки та інфраструктури університету; якості функціонування служб університету.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії входять до складу ради молодих вчених Київського національного університету імені Тараса Шевченка. <http://rnm.knu.ua/>. Серед здобувачів даної ОНП проводиться опитування щодо якості викладання на програмі, що підтверджується наданими анкетами. За результатами інтерв'ювання адміністративного персоналу ЗВО та лідерів ради молодих вчених стало відомо, що здобувачі вищої освіти також частково залучені до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через членство представників Ради молодих вчених у вчених радах КНУ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці частково залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Це зафіксовано у паперових носіях: відгуки, побажання, рекомендації і зауваження (<https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/vipusnikam-ta-robotodavtsyam.html>) Та підтверджено експертами у ході зустрічі з випускниками, зовнішніми стейкхолдерами. У червні 2020 на вченій Раді Університету було затверджено положення про ради роботодавців <https://drive.google.com/drive/folders/1ah27Y6dyAYJvo5Q326nQLTCuWHf3AHVE>, основною метою яких є надання пропозицій щодо подальшої стратегії діяльності та розвитку Університету із врахуванням тенденцій ринку праці щодо відкриття нових освітніх програм

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Відповідальним підрозділом КНУ за збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОНП є сектор працевлаштування <http://job.univ.kiev.ua/>. Збір такої інформації проводить староста академічної групи та надає детальну інформацію відповідальній особі на кафедрі, яка надалі передає до сектора працевлаштування. Докази: результати спілкування з фокус-групами випускників та представниками ради молодих вчених.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО створено положення «Про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>) який вміщує в себе інформацію стосовно реагування на недоліки, а саме частина II. «Перелік процедур», які виявлені в ОНП та поширюють позитивні практики в ОНП. Але при перегляді даного положення, експертами виявлено, що положення потребує доповнення та чіткого опису процедур забезпечення якості освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП проводиться вперше, можливість відслідкувати впровадження результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутня.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Проводиться моніторинг задоволеності здобувачів освітньою та науковою складових ОНП, опитування думки роботодавців. Опитування здобувачів здійснювалось методом суцільного онлайн-опитування через запрошення, розіслані на електронні адреси слухачів. Опитування здійснювала Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень Факультету соціології разом з Департаментом аспірантури Київського національного університету імені Тараса Шевченка (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Anketuvannya_aspirantiv_Febraio_2020.pdf) До забезпечення якості вищої освіти на ОНП залучений науково-методичний центр організації навчального процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://nmc.univ.kiev.ua/structure.htm> у якому створені науково-методичні ради, основною метою діяльності Центру є сприяння організації навчального процесу відповідно до чинного законодавства та його науково-методичному забезпеченню в інститутах і на факультетах Університету, впровадження до навчального процесу сучасних методик та технологій.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Здобувачі вищої освіти входять до складу ради молодих вчених Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Налагоджена система збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників. Постійне оновлення положень та наказів, що регламентують освітній процес. Затверджене положення про ради роботодавців та положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації: Посилити зворотній зв'язок із стейкхолдерами, в тому числі з випускниками, НПП та роботодавцями, академічною спільнотою у вигляді їх регулярного опитування в усній формі, шляхом письмового чи online анкетування. Доповнити положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка чіткими описами процедур забезпечення якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма загалом відповідає критерію внутрішнього забезпечення якості, має потенціал для подальшого удосконалення. Виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу викладено у Статуті КНУ, що оновлено у 2017 р. (<http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) та низкою інших нормативних актів, які перераховано у звіті з самоаналізу. Всі документи наявні у відкритому доступі на веб-сайті КНУ. Зокрема, правова база стосовно цієї ОНП викладена на сайті <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/normativno-pravova-baza>; вона дає доступ до усіх законів, положень, наказів і змін, що стосуються аспірантури. Документи, що регламентують права і обов'язки у сфері контролю якості викладено вище у (критерій 8). Низка документів регламентують вирішення конфліктних ситуацій, про них докладно йшла мова у п. 7 (корупція, дискримінація, сексуальні домагання). Усі докази, що наведені у попередніх пунктах, а також отримані у розмовах зі здобувачами, викладачами та адміністрацією загалом підтримують думку про послідовність їхньої реалізації

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Розміщення інформації про ОНП оновлюється і відбувається у зазначені строки, а відповідні посилання на вебсторінку активні. Зокрема, проект ОНП 091 Біологія на 2020 р є тут: https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Proekt_Nuovo_Osvit_Nauk_Program.pdf. Також доступні програми за попередні роки, як і зазначено у звіті з самооцінювання.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На веб-сайті ННЦ ІБМ є окрема рубрика, присвячена усім аспектам цієї ОНП - <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/robochi-prohramy.html> . Тут викладено умови прийому, усі робочі програми, розклад занять, є література для окремих спецкурсів. Більш загальна інформація про аспірантуру є на сайті відділу аспірантури - <http://asp.univ.kiev.ua/index.php/osvitno-naukova-prohrama-pidhotovky-doktora-filosofii> . Про зміст досліджень деяких аспірантів можна також знайти на сторінках кафедр, де, працюють їхні керівники – див. наприклад <https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-virusology/spivrobotnyky/aspiranty.html>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО достатньо повно інформує про наявність цієї ОНП на веб-сторінці, у різних її розділах, також шляхом поширення інформації серед потенційних кандидатів на вступ в аспірантуру

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Складно знайти інформацію про тих здобувачів, що вже навчаються за цією ОНП – хто науковий керівник, яка тема роботи, які публікації тощо. Так, на веб-сайтах окремих кафедр (біології рослин, вірусології – див. п. 9.3) є така інформація, на сайтах інших – є рубрика для аспірантів, але не має конкретної інформації про тих, що зараз навчаються за ОНП (<https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-biofizyky-ta-medychnoi-informatyky/studenty-ta-aspiranty.html>), в інших випадках інформації про аспірантів не вдалося виявити, хоча за цією спеціалізацією аспіранти є (<https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-biochemistry/pro-kafedru.html>). Рекомендовано уніфікувати представлення інформації про здобувачів, що вже навчаються (або на сторінці ОНП, або на сторінках кафедр, як вже є в окремих випадках) – з наведенням інформації про тему роботи, керівника, публікацій тощо.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЗВО повно інформує усі зацікавлені особи про ОНП, яка акредитується. Однак, зі звіту з само оцінювання було складно отримати інформацію (чи посилання на інформацію) про здобувачів, що вже навчаються. Пошук на сайті ННЦ виявив, що така інформація фрагментарно присутня. На думку експертів, наявність такої інформації про всіх здобувачів полегшує розуміння усіма стейкхолдерами – потенційними здобувачами і працевдавцями насамперед – які типи дослідження виконуються, які є здобутки. Це несуттєвий недолік, оскільки його легко усунути, додавши інформацію на веб-сайт.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Структура ОНП ґрунтується на низці обов'язкових дисциплін та дисциплін вільного вибору (ДВВ; <https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/robochi-prohramy.html>). Обов'язкові дисципліни забезпечують необхідний рівень знання англійської мови, вміння аналізувати та синтезувати ідеї, виходити на філософський рівень узагальнення знання. Також є дисципліна “Біологічні студії”, яка фактично є циклом семінарів за темою дисертаційної роботи. Блок 1 ДВВ охоплює предмети головно небіологічного профілю, і дає змогу аспірантові задовольнити свої інтереси в таких напрямках як ІТ, економіка, лінгвістика, soft skills. Блок 2 ДВВ охоплює широке коло проблем біології, в царині яких працюють викладачі ЗВО, що забезпечують цю ОНП, серед них є курси англійською мовою. Предмети зосереджені на вивченні всіх царств живого, і на всіх рівнях його організації. Аналіз робочих програм ДВВ блоку 2 засвідчує, що викладачі обрали для розгляду сучасний і спеціалізований матеріал, який не повторює загальні курси (див., напр..

https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/2_Osnovy_NanoBio_Technoogiidoc.pdf). Як зазначено вище в цьому звіті, здобувачі реалізують своє право вільного вибору дисциплін. Отже, не викликає сумніву, що зміст ОНП відвідає інтересам аспірантів, він різнобічний і сучасний, фаховий рівень викладачів високий (про це докладніше в наступних пунктах). У підсумку аналіз документів, спілкування з аспірантами, випускниками і роботодавцями засвідчують, що ОНП забезпечує повноцінну і суголосну часові підготовку аспірантів.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЗВО реалізує процедуру вступу до аспірантури, що забезпечує відповідність наукової діяльності аспірантів напрямом досліджень наукових керівників. Так, як складова вступного іспиту є підготовка Дослідницької пропозиції і її захист на профільній кафедрі (<https://biology.univ.kiev.ua/students-postgraduates/postgraduates/umovy-pryiomu.html>). Такий захист висвітлює специфіку дослідження, яке планує здобувач, а також дає змогу визначити експерта з працівників ЗВО, що найкраще може скеровувати таке дослідження. У розмові з аспірантами отримано докази, що захист Дослідницької пропозиції – важливий елемент вступу, який потребував часу і консультацій з відповідними викладачами їхніх магістерських курсів – яких вони бачили як керівників PhD програми. Далі, аналіз тем дисертаційних проектів та публікацій наукових керівників (частково доступних на веб-сторінках кафедр, див. п. 9.3, а також наданих гарантом - <https://drive.google.com/drive/folders/1XWzET5NLIWpWf4TpeahiGMZKO82frqwh>) також засвідчує їхню дотичність.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЗВО створив зразкові умови для реалізації цієї ОНП. Стосовно матеріально-технічної бази – див. п. 7.1 цього звіту. На базі ННЦ щороку відбувається близько 5-7 міжнародних конференцій і заходів, де здобувачі можуть презентувати свої результати (див., зокрема: <https://biology.univ.kiev.ua/institute-activity/scientific/conferences/shevchenko-spring/shevchenkivska-vesna-zagalna.html>). До послуг здобувачів також науковий журнал , що входить до категорії “Б” згідно МОН – Вісник КНУ. Серія біологія, в якому працівники КНУ можуть публікуватися безоплатно. ЗВО поширює інформацію про стипендійні можливості щодо академічної мобільності та грантів на відвідування конференцій, про що згадувалось у п. 7.4. Вельми інформативним є розділ новин ННЦ (<https://biology.univ.kiev.ua/news/latest-news.html?start=20>), де можна знайти інформації про нові курси, гуртки, тренінги і воркшопи, лекції Нобелівських лауреатів, що відбуваються на базі КНУ. Все це в сумі створює високий інтелектуальний стандарт, на який орієнтуються аспіранти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Аспіранти за цією ОНП користають з можливостей які надає ЗВО, для участі у міжнародній мобільності (Чехія, Словаччина, Німеччина) за фахом – як це і вказано у звіті з самооцінювання. Додаткові матеріали, надані гарантом (див. Перелік проектів у Додатку <https://drive.google.com/drive/folders/1QxbNTWveM2y5P2PurBgpFSwqjCVvC40?usp=sharing>), свідчать - наукові керівники аспірантів були і є виконавцями низки міжнародних проектів, до яких були залучені аспіранти. Цей факт підтверджено і в спілкуванні з аспірантами. Аспіранти є співавторами публікацій у міжнародних виданнях, див. напр. https://drive.google.com/file/d/1Ft8RbdHYsTgG2uNtg_IPlDqzykg8z-qW_/view (для кафедри біофізики); <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31437166/> (для аспірантки каф. мікробіології Стецької Вікторії); <https://link.springer.com/article/10.1007/s42161-019-00435-y> (для аспіранта Пожилова); <https://link.springer.com/article/10.1007/s42161-020-00500-x> (для аспірантки Совінської). У попередньому пункті вже згадано інформаційну підтримку ЗВО щодо отримання стипендій на відвідування конференцій. Залученню аспірантів до наукової спільноти слугують також численні виступи закордонних фахівців у ННЦ чи КНУ загалом (див. п. 7.4).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

До керівництва аспірантами допускаються працівники ЗВО, що мають визначний науковий потенціал. Так, індекс Гірша усіх наукових керівників зараз становить не менше 4, сягає 27 (проф. О. Жолос - <https://publons.com/researcher/1213310/alexander-zholos/>) та 31 (проф.. Прилуцький - <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35585493200>). Це можливо лише завдяки високій науковій активності керівників, і оприлюдненню результатів у провідних фахових виданнях. За період акредитації керівники

аспірантів були залучені у виконанні не менше 4 міжнародних проектів – 2 гранти CRDF, грант NATO, освітній грант MEVLANA.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

У своїй діяльності усі працівники ЗВО керуються Етичним кодексом, в якому академічну доброчесність закладено як вихідну норму поведінки. Навчально-методичний відділ ННЦ і відділ аспірантури виконує моніторинг діяльності кафедр з тим, щоби до керування допускалися викладачі з високим рейтингом та досвідом успішного завершення ОНП (<http://asp.univ.kiev.ua/index.php/analitichni-materialy>). На думку експертів, міжнародно визнаний науковий рівень керівників (див. попередній пункт) є надійним доказом їхньої доброчесності; ЗВО обрав вірні орієнтири для відбору таких керівників. При спілкуванні з аспірантами не виявлено конфліктних ситуацій стосовно академічної доброчесності. Загалом обов'язок вирішення проблем з академічної доброчесністю працівників покладено на кафедри, але прецедентів розгляду таких ситуацій немає. Академічна доброчесність є предметом інформування аспірантів з моменту вступу (див. п. 7.4). Для контролю на плагіат з 2016 р. КНУ перевіряє роботи за допомогою сервісу «Унічек». Наразі робіт, рівень запозичень у яких перевищує порогов рівень (10%) – не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Позитивною практикою ОНП є високі вимоги до оформлення Дослідницької пропозиції, що у свою чергу забезпечує розуміння аспірантом своєї майбутньої траєкторії, і комплементарність до області експертизи керівника. Рівень наукової активності керівників аспірантів (участь в проектах і публікації), матеріально-технічна база та всебічна інформаційна, адміністративна й фінансова підтримка ЗВО формують зразковий стандарт для інтелектуального розвитку аспірантів, де принцип навчання через дослідження цілком втілено. Так, колективом ННЦ (сюди входять і аспіранти) за 2019 рік опубліковано більше 250 статей, що входять до Scopus і/або WoS (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Aspirats_Courses/Publikatsijna_Aktivnost_Spivrobotnykiv.pdf). Це вражаючий результат. Аспіранти є співавторами статей у міжнародних виданнях, тобто на практиці застосовують академічне письмо, беруть участь у дискусіях, що постають у результаті пошуку відповідей на зауваження рецензентів. В межах ЗВО створено середовище презентації власних наукових результатів (Вісник біології, конференції з міжнародною участю). В сумі маємо справу з живою науковою школою – з активними проектами, великим колективом, вагомим публікаційним здобутком, міжнародним авторитетом – яка здатна виховати науковців найвищого гатунку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Див. вище, Сильні сторони Критерію. ЗВО – насамперед працівникам ННЦ - вдалося у межах цієї ОНП сформувати активне, конкурентне академічне середовище, яке: має вагомий науковий доробок і педагогічний хист; усвідомлює сучасні наукові тенденції; готове працювати в умовах грантової системи фінансування освіти (і до певної міри є її рушієм). Таке середовище оптимальне для виховання PhD, що будуть далі поширювати кращі практики навчання через дослідження.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	A

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Навчальний план-2016.pdf</i>	09sIjLoBpgHCGA6dvMAHyhXGZoZCGe1sfjnNuY3f3wU=
Додаток	<i>Навчальний план-2018.pdf</i>	RJeW94AYZcsvLCeYC9fWeHov4IdhYAQTPwqfntdX1UU=
Додаток	<i>ОПП-2016.pdf</i>	6hvHhqgeiUEdUVJJynaGL7vYatcaz+uY9cfE8Y3mVXg=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дроздовська Світлана Богданівна

Члени експертної групи

Осташ Богдан Омелянович

Тимчій Аліна Анатоліївна